

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, dnia 4 września 2015 r.

VII.7202.2.2015.AWO

Pan
Maciej H. Grabowski
Minister Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji w sprawie realizacji programu „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” w ramach PROW 2007-2013, a zwłaszcza pisma Pana Ministra z dnia 23 czerwca 2014 r. (sygn. DLP-V-073-360/25 413/14/MD/AM), uprzejmie przedstawiam co następuje.

W wystąpieniu z dnia 27 czerwca 2012 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę Ministra Środowiska, że dla większości obszarów Natura 2000 w ogóle nie zostały ustanowione plany ochrony ani plany zadań ochronnych. **Zgodnie natomiast z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesienie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013** (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1565, ze zm.) **uzyskanie pomocy na zalesienie było możliwe pod warunkiem, że planowane zalesienie gruntu położonego na obszarze Natura 2000 nie było sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów. W celu otrzymania pomocy, wnioskodawca musiał otrzymać m.in. opinię regionalnego dyrektora ochrony środowiska o braku sprzeczności planowanego zalesienia gruntu leżącego na obszarze**

Natura 2000 z planami ochrony lub planami zadań ochronnych. Jak wynikało z wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 listopada 2011 r. przesłanych do Biura Rzecznika w sytuacji, gdy w ogóle nie istniał plan ochrony dla danego obszaru, taka opinia nie mogła zostać w ogóle wydana.

W piśmie z dnia 14 sierpnia 2012 r. Minister Środowiska wskazał, że zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.) pierwszy projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jako terenu mającego znaczenie dla Unii, sporządza organ sprawujący nadzór w ciągu 6 lat od zatwierdzenia przez Komisję Europejską tego obszaru lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. W tym przypadku organem nadzoru zgodnie z powołaną wyżej ustawą jest regionalny dyrektor środowiska lub dyrektor parku narodowego, jeżeli obszar Natura 2000 obejmuje chociaż w części teren parku narodowego. W tym samym piśmie, Minister Środowiska przywołał treść wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 17 listopada 2011 r., w których rozważano kwestię, czy w sytuacji braku planu ochrony albo planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, organ nie powinien wydać opinii o braku sprzeczności zalesienia z celami ochrony danego obszaru – taką możliwość prawodawca przewidział w przypadku innych obszarów chronionych, np. rezerwatów.

W ocenie jednak Ministra Środowiska, jedynym rozwiązaniem - w związku z problemami zmiany zakresu dokumentów wymaganych do złożenia wniosku o sporządzenie planu zalesienia oraz wniosku o przyznanie płatności - byłaby zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesienie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w odpowiedzi na pismo Rzecznika z dnia 7 lutego 2014 r. stwierdził, że mimo konsultacji z Ministrem Środowiska, rozporządzenie było zgodne z prawem unijnym (m.in. z art. 31 ust 1 rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 roku). Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tym samym piśmie przyznał również, że w okresie programowania na lata 2014- 2020 zalesianie na terenach Natura 2000 będzie dozwolone tylko, jeśli będzie ono zgodne

z celami zarządzania danym miejscem. Minister wskazał, że takie rozwiązanie jest bowiem zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej przyjętymi w ramach dyrektywy 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. **W związku z powyższym Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stwierdził, że konieczne jest utrzymanie analogicznych warunków w przedmiotowym zakresie w ramach PROW 2014-2020, w tym należy utrzymać rozporządzenie z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesienie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w takim samym kształcie, jak w poprzednim okresie programowania.**

W odpowiedzi na pismo Rzecznika Praw Obywatelskich Minister Środowiska pismem z dnia 24 czerwca 2014 r. poinformował Rzecznika, że na dzień 3 czerwca 2014 r. ustanowiono plany zadań ochronnych dla 260 obszarów Natura 2000 oraz plany ochrony dla 4 rezerwatów przyrody w 100 % pokrywających się z obszarem Natura 2000. **W tym samym piśmie Minister Środowiska zaznaczył, że do końca 2014 r. jest planowana realizacja w sumie 370 takich planów, które będą realizowane w ramach projektu POIŚ 2014- 2020.**

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014, poz. 1648), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich na jakim obecnie etapie znajduje się proces tworzenia planów ochrony i planów zadań ochronnych na obszarach Natura 2000 w kontekście realizacji PROW 2014 - 2020.

Z poważaniem
Podpis na oryginale